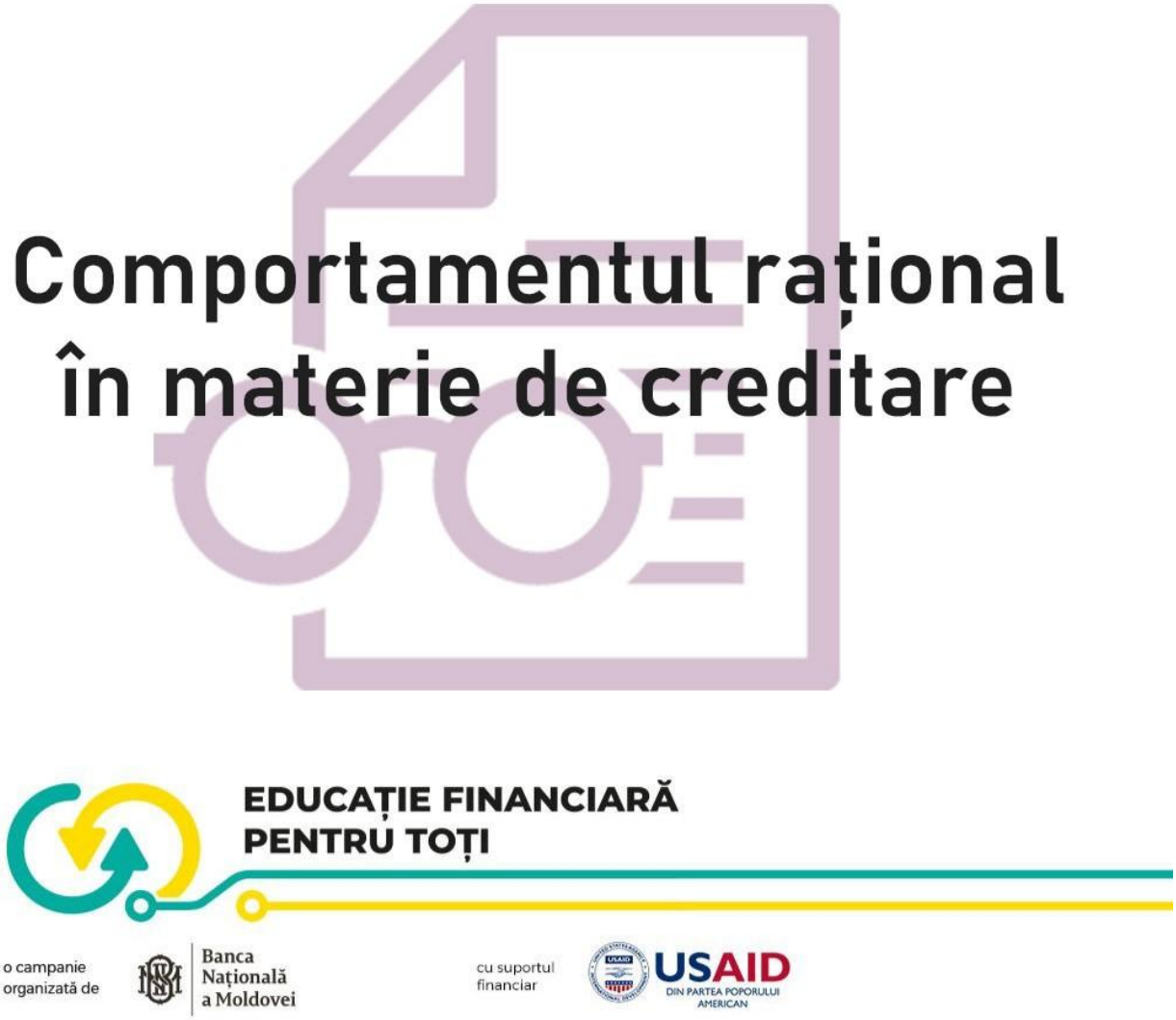
Publicat pe (https://bnm.md)

08.10.2024

Comportamentul rațional în materie de creditare (pentru persoanele fizice)

Când un credit ne vine în ajutor

Pentru a înțelege mai bine dacă merită să ne împrumutăm în anumite situații, trebuie să cântărim beneficiile și riscurile potențiale ale creditului și să ne evaluăm în mod critic capacitatea de rambursare. În linii mari, putem spune că este rațional să luăm un credit dacă avem o capacitate bună de rambursare și dacă scopul cu care luăm creditul ne va aduce un venit mai mare în viitor. Așadar, ținem cont de

Motivele raționale de a lua un credit:

- Îmbunătățirea pe termen lung a calității vieții (de exemplu, procurarea unei locuințe);
- Obținerea de profituri dintr-un proiect de afaceri care vor depăși costul creditului;
- Dezvoltarea propriului capital uman (bunăoară, studii la universitate, certificări profesionale);
- Refinanțarea creditului anterior în condiții mai avantajoase

și de
Motivele iraționale de a lua un credit:

- Cumpărături din impuls sau cheltuieli excesive;
- Investiții riscante în proiecte dubioase;
- Achitarea datoriilor anterioare prin asumarea de angajamente noi și mai mari.

Examinarea condițiilor de creditare

Dacă am decis să luăm un credit, alegem o bancă la care ne vom adresa, înainte de a merge la o organizație de creditare nebancară (OCN). Băncile tind să ofere condiții mai avantajoase, deoarece modelul lor de business presupune mai puține riscuri. Banca va face mai multe verificări, procedurile vor dura mai mult decât la o OCN, însă în caz de acceptare rata dobânzii poate fi mai mică.

Unul dintre principalele criterii, pe baza căruia putem compara diferite oferte, este dobânda anuală efectivă (DAE). Acest indicator este mai informativ decât rata dobânzii simplă, deoarece include nu numai dobânda, ci și alte plăți pe care trebuie să le facă beneficiarul unui credit: dobânda nominală, comisioane (pentru examinarea cererii de credit, pentru debursarea creditului, pentru deschiderea și administrarea contului debitorului etc.), taxe suplimentare pentru diferite categorii de debitori, plăți obligatorii pentru servicii (evaluarea bunurilor gajate, notificări etc.). Cu alte cuvinte, DAE reflectă costul total real al creditului. Aceasta, la fel ca rata dobânzii, se exprimă în procente pe an, iar organizația de credit este obligată să ne spună care este DAE și să o indice în materialele sale publicitare. Atunci când comparăm DAE, este important să facem comparația între credite cu aceeași durată și aceeași sumă, deoarece mărimea creditului și perioada de rambursare influențează costul total al creditului. Cu cât e mai mare suma creditului și mai lungă perioada de rambursare, cu atât mai scump ne va costa în total. E bine să optăm pentru cea mai mică sumă care ne-ar fi suficientă și pentru cea mai scurtă perioadă de timp în care putem să rambursăm creditul.

Un alt aspect important este posibilitatea de rambursare anticipată a creditului în cazul în care, pe parcursul executării contractului de credit, ne cresc veniturile și apare posibilitatea de a rambursa creditul mai devreme, pentru a reduce costul lui total. Conform legislației, consumatorul are dreptul, în orice moment, să-și stingă în totalitate sau parțial obligațiile de credit și să obțină o reducere a costului total al creditului. Totodată, creditorul are dreptul să stabilească pentru aceasta un comision (cu anumite condiții și în anumite limite, stabilite de legislație). Este preferabil să fie posibilă rambursarea anticipată anume a principalului (nu a creditului cu tot cu dobândă), pentru că rambursarea anticipată a principalului trebuie să ducă la scăderea dobânzii lunare care se calculează din principalul rămas.

În plus, vom verifica atent componența plăților periodice la bancă: de regulă, banca propune un grafic în care își prioritizează propriile interese referitoare la plata dobânzii. Respectiv, în primul an de achitare a creditului, peste 80% din plăți pot fi doar dobânda și mai puțin de 20% - creditul propriu-zis. E bine de negociat cu banca, astfel ca plata principalului să aibă o cotă cât mai mare în primii ani de achitare a creditului.

Pe pagina web sau la sediul băncii care ne interesează putem afla DAE și condițiile generale ale creditului. După ce am ales o variantă care ne convine în ceea ce privește suma, termenul și alte condiții, putem depune la bancă o cerere de creditare. Depunerea cererii nu ne obligă să încheiem contractul de credit, dar din răspunsul băncii (în caz de aprobare) vom afla condițiile individuale pe care banca este dispusă să ni le ofere după ce a apreciat bonitatea noastră personală. (Bonitatea unei persoane este capacitatea ei de a-și plăti integral și la timp obligațiile la datorii.)

Atunci când alegem o bancă sau o organizație de creditare nebancară, este important să fim atenți să nu dăm peste cămătari ilegali. Cămătarii nu sunt autorizați de BNM să acorde credite și nu sunt incluși în registrele entităților licențiate. (Lista băncilor licențiate poate fi consultată aici [1], iar lista organizațiilor de creditare nebancară poate fi accesată aici [2]).

Încheierea unui contract de credit

Să citim cu atenție întregul contract, inclusiv notele de subsol, examinând în special următoarele clauze: suma creditului (aceasta trebuie să corespundă sumei pe care am solicitat-o); costul total al creditului; rata dobânzii aferente creditului și DAE; cum vom primi banii – în numerar la casieria băncii sau ni se va deschide un cont special în aceeași bancă (atunci trebuie să studiem condițiile de deservire a contului); durata creditului și graficul plăților; informațiile privind întârzierile și penalitățile; condițiile de rambursare anticipată; plățile suplimentare și comisioanele pentru diverse servicii; în cazul creditului garantat printr-un gaj, e bine de studiat drepturile părților cu privire la obiectul gajului.

Vom semna contractul de credit numai după ce am studiat toate condițiile și acestea ni s-au părut clare și rezonabile. Se poate întâmpla ca, deja după încheierea contractului, să găsim în el o mențiune neobservată anterior care face creditul mai puțin avantajos pentru noi. Într-o astfel de situație, avem dreptul să revocăm contractul de credit fără a-i explica băncii motivele, în termen de 14 zile de la încheiere (evident, va trebui să restituim banii și eventualele dobânzi calculate pentru perioada care s-a scurs).

Rambursarea creditului

După ce contractul este încheiat și banii sunt primiți, trebuie să ne asigurăm că plățile la credit sunt efectuate la timp, conform graficului indicat în contract, pentru a evita întârzierile la plată și penalitățile. Nu trebuie să lăsăm plățile pentru ultimul moment. Se întâmplă uneori ca o plată care, aparent, a fost efectuată la timp, să fie procesată și creditată în contul băncii mai târziu și apare o întârziere. Pentru a evita consecințele încălcării graficului de plăți, este bine să ne setăm la telefon o notificare care să apară cu câteva zile înainte de data-limită a plății. Dacă avem un card salarial, putem să configurăm în aplicația de mobile banking plata automată a creditului, de preferință tot cu câteva zile înainte de data de plată specificată în grafic. Dacă plătim creditul la bancomat sau terminalul de plată, trebuie să ne asigurăm că banca a primit întreaga sumă. În cazul în care bancomatul percepe un comision pentru acceptarea plăților și nu am luat în calcul acest lucru, ne putem trezi cu o datorie în mărimea acestei sume, asupra căreia se vor calcula penalități.

Dacă ne vine greu să facem față plăților la credit, e rațional să solicităm restructurarea creditului. La cererea clientului, banca poate (dar nu este obligată) să schimbe durata creditului cu una mai lungă și astfel să reducă plata lunară (dar ținem cont de faptul că în acest caz crește costul total al creditului). De asemenea, dacă pe piață au apărut dobânzi mai mici, putem refinanța creditul la o altă bancă în condiții mai bune.

Istoria de credit

Istoria de credit reprezintă informații despre relațiile clientului cu organizațiile de creditare, datoriile lui curente și cele stinse, durata întârzierilor etc. Procesul de formare a istoriei de credit este reglementat de Legea privind birourile istoriilor de credit [3]. Calitatea istoriei de credit este unul dintre criteriile-cheie în baza cărora băncile și alte organizații de creditare decid dacă merită să acorde un credit unui client și în ce condiții. Plățile datoriilor făcute de acesta cu grijă în trecut, pot facilita acordarea în viitor a unei sume mai mari și/sau aplicarea unei dobânzi mai mici. Dacă însă clientul a manifestat neglijență în rambursarea datoriilor, cu siguranță, banca a transmis această informație la un birou al istoriilor de credit. Cu o istorie de credit proastă, va fi mult mai dificil pe viitor de obținut un credit în condiții bune.

Ce drepturi avem atunci când luăm un credit

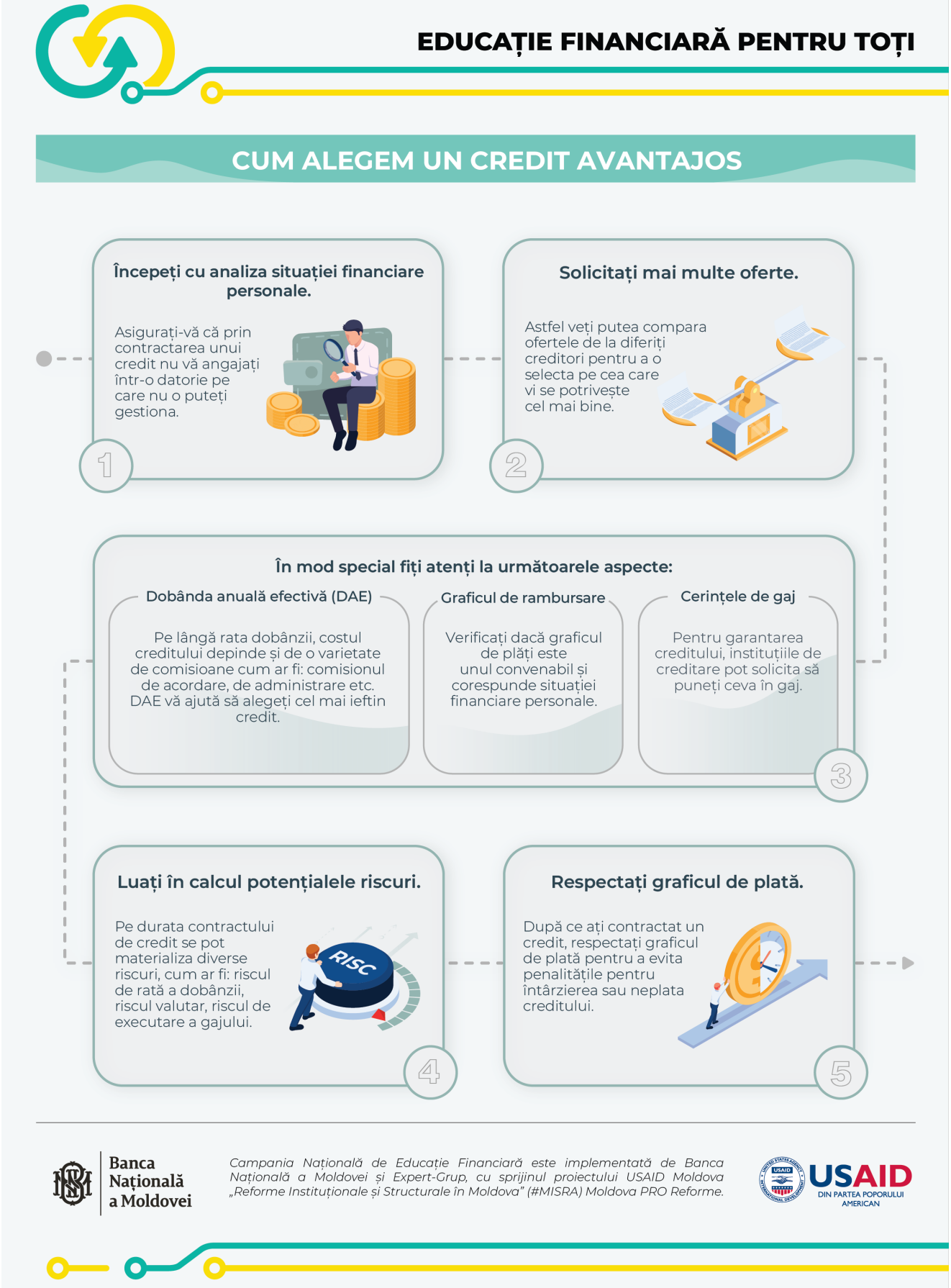
Drepturile noastre în calitate de beneficiari ai creditelor sunt stabilite în Legea privind contractele de credit pentru consumatori [4]. În special, e bine de reținut următoarele aspecte importante:

- Legea interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale care depășește 50%;
- Toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități etc.), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit nu

trebuie să depășească 0,04% din valoarea totală a creditului;
- Costul total al creditului (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) nu poate fi mai mare decât valoarea debursată a creditului (cu excepția creditelor pentru imobile). Cu alte cuvinte, dacă am luat un credit de 10,000 de lei, vom rambursa maximum 20,000 de lei (inclusiv principalul, dobânda și alte plăți) și nu mai mult;
- Avem dreptul să fim informați, înainte de încheierea contractului, despre dobânda anuală efectivă și alte condiții esențiale ale creditului;
- Avem dreptul la revocarea contractului de credit în termen de 14 zile de la încheiere, precum și la rambursarea anticipată a creditului.

Nu trebuie să ne sfiim să cerem condiții mai bune de la bancă. Clauzele contractului de credit sunt negociabile, nu sunt bătute în cuie, de aceea merită să discutăm cu banca unele prevederi, cum ar fi dobânda, condițiile de rambursare anticipată sau graficul de plăți.

Autoritatea care se ocupă de protejarea drepturilor consumatorilor în domeniul serviciilor financiare este Comisia Națională a Pieței Financiare [5]. Dacă s-a acordat un credit și drepturile clientului au fost încălcate (de exemplu, organizația de creditare nebancară impune în continuare plata amenzilor și a penalităților, chiar dacă suma creditului a fost achitată deja de două ori), clientul poate suna la telefonul consumatorului indicat pe site-ul CNPF sau depune o petiție.

[6]

Tag-uri

Comportamentul rațional în materie de creditare [7]

creditele de consum. contractarea unui credit [8]
credit de la bancă [9]
m credit educație financiară pentur toți [10]
campania de educatie financiara [11]
campanie de educație financiară [12]
campania de educatie financiar [13]
Educație financiară pentru toți [14]
Educația financară pentru toți [15]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/comportamentul-rational-materie-de-creditare-pentru-persoanele-fizice

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/ro/content/bancile-licentiate-din-republica-moldova [2] https://bnm.md/ro/content/entitati-supravegheate-asigurari-si-sectorul-nebancar#art2 [3] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138262&lang=ro [4] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138263&lang=ro [5] https://www.cnpf.md [6] https://bnm.md/files/I6_cum alegem un credit avantajos_1.png [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Comportamentul rațional în materie de creditare [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=creditele de consum. contractarea unui credit [9] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credit de la bancă [10] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=m credit educație financiară pentur toți [11] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campania de educatie financiara [12] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campanie de educație financiară [13] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campania de educatie financiar [14] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Educație financiară pentru toți [15] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Educația financară pentru toți